

ЕВРОПЕЙСКИ НАДЗОРЕН ОРГАН ПО ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ

Резюме на становището на Европейския надзорен орган по защита на данните относно предложението за Директива относно обмена на информация между правоприлагащите органи на държавите членки

Пълният текст на това становище можете да намерите на английски, френски и немски език на уебсайта на ЕНОЗД www.edps.europa.eu

(2022/C 154/05)

На 8 декември 2021 г. Европейската комисия прие предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно обмена на информация между правоприлагащите органи на държавите членки. Предложението е част от по-голям законодателен пакет, наречен „Кодекс на ЕС за полицейско сътрудничество“, който включва и предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за автоматизиран обмен на данни за целите на полицейското сътрудничество („Прюм II“) и за изменение на решения 2008/615/ПВР и 2008/616/ПВР на Съвета („решенията Прюм“) и регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2019/817 и (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета (предмет на отделно становище на ЕНОЗД), както и предложение за препоръка на Съвета относно оперативното полицейско сътрудничество.

Предложението има за цел да улесни равностойния достъп на правоприлагащите органи до информация, съхранявана в друга държава членка, като същевременно се спазват основните права, включително изискванията за защита на данните; както и да се гарантира, че всички държави членки разполагат с ефективно функциониращо единно звено за контакт, и да се преодолее разпространението на каналите за комуникация, използвани за обмен на информация между държавите членки в областта на правоприлагането, като същевременно се засили ролята на Европол като информационен център на ЕС по въпроси, свързани с престъпността.

Въпреки че ЕНОЗД разбира необходимостта правоприлагащите органи да се възползват от възможно най-добрите правни и технически инструменти за обмен на информация за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на престъпления, той счита, че определени елементи на предложението трябва да бъдат изменени, за да се гарантира спазването на изискванията за защита на данните.

На първо място, в предложението следва ясно да бъде определен персоналният обхват на обмена на информация и във всеки случай да бъдат ограничени категориите лични данни, които могат да бъдат обменяни относно свидетели и жертви, в съответствие с член 6 от Директива 680/2016 относно правоприлагането и във връзка с подхода, възприет в приложение II към Регламента за Европол.

ЕНОЗД също така счита, че в съответствие с принципа на ограничаване на съхранението на данни в бъдещата директива следва изрично да бъде предвидено, че личните данни в системите за управление на делата на единните звена за контакт следва да се съхраняват само за много кратки периоди от време, които като цяло следва да съответстват на сроковете за предоставяне на информация, посочени в член 5 от предложението.

И накрая, ЕНОЗД е на мнение, че от държавите членки следва да се изисква да преценяват във всеки отделен случай дали Европол следва да получи копие от обменената информация и с каква цел. В предложението следва също така изрично да се изисква тази цел да бъде съобщена на Европол, както и всички ограничения съгласно член 19 от Регламента за Европол.

В становището също така се анализират и се дават препоръки по редица други конкретни въпроси, като връзката на предложената директива със съществуващата правна рамка за защита на данните, както и използването на предложението за мрежа за сигурен обмен на информация (SIENA) като основен канал за комуникация между държавите членки.

1. ВЪВЕДЕНИЕ И КОНТЕКСТ

1. На 8 декември 2021 г. Европейската комисия прие предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно обмена на информация между правоприлагащите органи на държавите членки и за отмяна на Рамково решение 2006/960/JHA на Съвета („предложението“) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ COM(2021) 782 final.

2. Предложението е част от по-голям законодателен пакет, наричан „Кодекс на ЕС за полицейско сътрудничество“, който включва също така:
- Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за автоматизиран обмен на данни за целите на полицейското сътрудничество („Прюм II“) и за изменение на решения 2008/615/ПВР и 2008/616/ПВР на Съвета и регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2019/817 и (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, и
 - Предложение за Препоръка на Съвета относно оперативното полицейско сътрудничество ⁽³⁾.
3. Целта на Кодекса на ЕС за полицейско сътрудничество е да се рационализира, подобри, развие, модернизира и улесни сътрудничеството в областта на правоприлагането между съответните национални агенции ⁽⁴⁾. В това отношение предложението за директива има за цел да гарантира равностоеен достъп на правоприлагащите органи на всяка държава членка до наличната в други държави членки информация за целите на предотвратяването и разкриването на престъпления, провеждането на наказателни разследвания или операции, като по този начин се преодоляват съществуващите понастоящем правила на национално равнище, които възпрепятстват ефективния и ефикасен поток от информация ⁽⁵⁾. Поради това предложението има за цел да се създаде правна рамка, с която да се гарантира сближаване на националните практики и да се създаде възможност за по-добро наблюдение и прилагане на правилата на равнището на ЕС и на национално равнище. В допълнение към това предложението има за цел да бъдат сближени минималните стандарти, с които се гарантира ефикасното и ефективно функциониране на единните звена за контакт („ЕЗК“). Тези общи минимални изисквания обхващат състава, структурите, отговорностите, персонала и техническите възможности.
4. Предложението и в по-общ план Кодексът на ЕС за полицейско сътрудничество са свързани с целите на политиката на няколко стратегически документа на ЕС в областта на правосъдието и вътрешните работи, по-специално стратегията на ЕС за Съюза на сигурност ⁽⁶⁾, стратегията на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021—2025 г. ⁽⁷⁾, и стратегията от 2021 г. за постигане на напълно функциониращо и устойчиво Шенгенско пространство ⁽⁸⁾. Освен това предложенията за създаване на Кодекс за полицейско сътрудничество следва да се разглеждат в светлината на текущата реформа на Европол и на нарастващата роля на Агенцията като централен информационен център за престъпността на Съюза, който събира и обработва все по-големи количества данни ⁽⁹⁾.
5. На 7 януари 2022 г. Комисията проведе консултации с ЕНОЗД относно предложението за Директива относно обмена на информация между правоприлагащите органи съгласно член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725. Коментарите и препоръките в настоящото становище се ограничават до разпоредбите на предложението, които са от значение най-вече от гледна точка на защитата на личните данни.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

33. Предвид посоченото по-горе ЕНОЗД дава следните основни препоръки:

- Връзката със съществуващата правна рамка за защита на данните следва да бъде по-ясно обяснена в съображенията. Освен това в предложението следва да се избягват позоваванията на Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД), тъй като това не изглежда да има значение в контекста на обработването на лични данни, предвидено в предложението.
- В предложението следва ясно да бъде определен персоналният обхват на предвидения обмен на информация и да се ограничат категориите лични данни, които биха могли да бъдат обменяни относно свидетели и жертви, в съответствие с член 6 от Директивата относно правоприлагането в областта на защитата на данните (ДПЗД) и във връзка с подхода, възприет в приложение II към Регламента за Европол (ЕС).
- ЕНОЗД счита, че в съответствие с принципа на ограничаване на съхранението в предложението следва изрично да се предвиди, че личните данни могат да се съхраняват в системата за управление на делата на ЕЗК само за много кратък период от време, което като цяло следва да съответства на сроковете за предоставяне на информация, посочени в член 5 от предложението.

⁽²⁾ COM(2021) 784 final.

⁽³⁾ COM(2021) 780 final.

⁽⁴⁾ Обяснителен меморандум, стр. 2.

⁽⁵⁾ Обяснителен меморандум, стр. 3.

⁽⁶⁾ Съобщение на Комисията относно Стратегията на ЕС за Съюза на сигурност, COM/2020/605 final.

⁽⁷⁾ Съобщение от Комисията относно стратегията на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021—2025 г., COM(2021) 170.

⁽⁸⁾ Съобщение на Комисията „Стратегия за напълно функциониращо и устойчиво Шенгенско пространство“, COM/2021/277 final.

⁽⁹⁾ За повече информация вж. Становище 4/2021 на ЕНОЗД, https://edps.europa.eu/system/files/2021-03/21-03-08_opinion_europol_reform_en.pdf

- ЕНОЗД счита, че в предложението следва изрично да се изисква от държавите членки да преценяват във всеки отделен случай дали да изпратят копие от обменната информация на Европол и с каква цел. В предложението следва също така изрично да се предвиди тази цел да се съобщава на Европол, както и всички ограничения съгласно член 19 от Регламента за Европол. ЕНОЗД препоръчва също да се заличи последното изречение на съображение 18.

Брюксел, 7 март 2022 г.

Wojciech Rafał WIEWIÓROWSKI
